

PROTOCOL DESESCALADA BIBLIOTEQUES FASE 2

Mitjançant el Reial decret 463/2020, de 14 de març, es va declarar l'Estat d'Alarma en tot el territori nacional amb la finalitat d'afrontar la crisi sanitària. Aquest estat ha sigut prorrogat en diverses ocasions.

Entre les activitats afectades per la vigència de l'Estat d'Alarma es trobava la suspensió de l'obertura al públic de les biblioteques.

Davant la millora en la crisi sanitària de les últimes setmanes el Consell de Ministres, mitjançant Acord de 28 d'abril de 2020, ha aprovat el Pla per a la Desescalada de les mesures extraordinàries adoptades per a fer front a la pandèmia de COVID-19. Aquesta desescalada s'efectuarà en diferents fases.

La Direcció General de Cultura i Patrimoni ha desenvolupat un protocol d'actuació per a la fase 2 de desescalada dels serveis bibliotecaris gestionats per la Generalitat. El protocol té en compte opinions de professionals de les biblioteques i recomanacions del Col·legi de Bibliotecaris i Documentalistes de la Comunitat Valenciana i s'ha basat en l'Ordre SND/414/2020, de 16 de maig, del Ministeri de Sanitat, per a la flexibilització de determinades restriccions d'àmbit nacional, establides després de la declaració de l'estat d'alarma en aplicació de la fase 2 del Pla per a la transició cap a una nova normalitat (BOE núm. 138, 16-5-2020).

Aquesta ordre regula la realització d'activitats i prestació de serveis en les biblioteques, de qualsevol titularitat i gestió, durant la fase 2 de la desescalada, del Pla de Desescalada de les mesures extraordinàries adoptades per a fer front a la pandèmia de COVID-19.

Es recullen en la Fase 2, a més dels serveis de préstec i devolucions d'obres i informació bibliogràfica i bibliotecària establits en l'Ordre SND/399/2020, de 9 de maig, les activitats de consulta en sala amb aforament reduït i mesures extraordinàries de neteja i desinfecció, així com el préstec interbibliotecari. Així mateix, seran aplicable les mesures d'higiene, prevenció i d'informació previstes en els articles 24 i 25 de l'Ordre SND/399/2020, de 9 de maig.

Així, i per al compliment del que disposa l'ordre del Ministeri de Sanitat, s'estableix aquest protocol per a les actuacions en les biblioteques, en l'àmbit de la Generalitat:

Mesures d'higiene

Segons l'Ordre SND/399/2020, de 9 de maig de Prevenció i d'informació a les biblioteques.

1. Procedir a la neteja i desinfecció de les instal·lacions, mobiliari i equips de treball, tots els dies. Extremar la cura i la neteja d'elements comuns.
2. En les zones d'accés i en els punts de contacte amb el públic, se situaran dispensadors de gels hidroalcohòlics o desinfectants virucides autoritzats i registrats pel Ministeri de Sanitat.
3. Els llocs d'atenció al públic disposaran de mesures de separació entre els treballadors de la biblioteca i els usuaris.
4. L'organització de la circulació de persones i la distribució d'espais haurà de modificar-se, quan siga necessari, amb l'objectiu de garantir la possibilitat de mantindre les distàncies de seguretat interpersonal exigides a cada moment pel Ministeri de Sanitat.
5. Tancar, acordonar o instal·lar altres elements de divisió per a impedir l'accés al personal usuari a les zones no habilitades per a la circulació.
6. El responsable de cadascuna de les biblioteques haurà d'organitzar el treball de manera que es garantisca que la manipulació de llibres i altres materials es realitza pel menor nombre de treballadors possibles.
7. El responsable de cadascuna de les biblioteques establirà una reducció de l'aforament 1/3 per a garantir que es compleixen les mesures de distància social.
8. En cas que els visitants hagen d'utilitzar els lavabos. Sols podrà accedir una persona, llevat que la persona puga requerir assistència, en aquest cas podran fer ús les dues persones. Haurà de procedir-se a la neteja i desinfecció dels referits lavabos, un mínim de sis vegades al dia.

Mesures d'informació

En les dependències de les biblioteques s'instal·laran cartells i altres documents informatius sobre les mesures higièniques i sanitàries per al correcte ús dels serveis bibliotecaris.

La informació oferida haurà de ser clara i exposar-se en els llocs més visibles, com a llocs de pas, taulells i entrada de la biblioteca.

El personal del Centre

Com a criteri general, la reincorporació del personal s'haurà d'adequar als protocols, instruccions i procediments publicats per les autoritats competents.

Reorganització dels espais de treball per al personal, assegurant que es compleix la distància mínima de 2 metres, amb la instal·lació, si cal, de separadors físics.

En cas que l'horari siga amb torns del personal de matí i vesprada, s'haurà de preveure un temps per fer la neteja dels espais entre torns, preferentment a migdia.

En la fase 2 els intervals de presència física estaran entre un 45% com a mínim i un 60% com a màxim.

Traslladar al personal la necessitat de mantindre les taules i llocs de treball totalment recollides, per a facilitar millor les labors de neteja, evitant al màxim l'acumulació d'objectes.

Evitar en la mesura del possible el trasllat de documentació en paper entre el personal; evitar compartir material d'oficina així com qualsevol altre material que haja estat utilitzat per una altra persona (grapadores, telèfons, bolígrafs, penjadors, etc.); extremar la cura en l'ús de fotocopiadores o altres mitjans d'ús col·lectiu, procurant la neteja dels polsadors de què disposen.

El espai del Centre

La persona responsable de cada una de les biblioteques establirà una reducció de l'aforament al 30% per garantir que es dona compliment a les mesures de distància social.

Es garantirà la seguretat higiènica amb un protocol diari de neteja continuada i ventilació dels espais.

Mantindre les portes obertes, en la mesura que siga possible; augmentar el nivell de ventilació dels sistemes de climatització per a renovar l'aire de manera més continuada. Si és possible, evitar la recirculació central tancant les comportes de recirculació i treballant exclusivament amb aire exterior; obrir les finestres exteriors, molt més temps de l'habitual, amb la finalitat d'augmentar la ventilació natural, en llocs de treball on no es dispose de ventilació mecànica. La qualitat del sistema de climatització haurà de ser controlada, amb atenció especial dels filtres front al COVID-19.

Els espais s'adequaran a la nova situació, amb els canvis de mobiliari necessaris, la senyalística convenient i la instal·lació de separadors físics imprescindibles.

Els corredors, escales, ascensors: en funció del número i grandària dels ascensors existents en cada centre, limitar el seu aforament, prioritzant la

seua utilització per persones amb mobilitat reduïda, embarassades i personal d'edat avançada. Advertir de l'ús prioritari de determinat personal i de les normes d'ús. Fomentar l'ús de les escales, sobretot als primers pisos, sempre que quede garantida la distància de seguretat en els encreuaments de persones si són inevitables. S'establiran fluxos de circulació de pujada o baixada en les escales quan això siga possible.

La col·lecció

El període de quarantena per a llibres continua com a la fase 1, mínim 14 dies.

Podran dur-se a terme activitats de consulta en sala sempre que no se supere un terç de l'aforament autoritzat. El material serà proporcionat per personal de la biblioteca. Quan una persona abandone un lloc de lectura, aquest haurà de ser netejat i desinfectat, abans que l'ocupe altra. El material consultat es depositarà en un lloc apartat i separat entre si almenys catorze dies. Hem de tindre en compte que les sales infantils i les col·leccions de lliure accés romandran tancades.

Es podrà fer ús dels ordinadors i mitjans informàtics de les biblioteques destinats per a l'ús públic dels ciutadans, així com de catàlegs d'accés públic en línia, catàlegs en fitxes de la biblioteca o publicacions electròniques. Tots ells hauran de netejar-se abans que l'ocupe altre.

L'accés a la consulta de la col·lecció per informar a l'usuari del material disponible, seguirà facilitant-se per guies bibliogràfiques o mitjançant consulta al catàleg de la Biblioteca (via internet), informació per personal de la biblioteca.

Es permetrà el préstec interbibliotecari entre les biblioteques en la mateixa fase, havent de procedir amb les obres objecte d'aquest préstec de la mateixa manera que amb les obres de préstec domiciliari. Seria recomanable que la quarantena la realitzara la biblioteca prestatària, per no alterar els terminis, de tota manera es pot negociar el que siga millor entre les biblioteques.

Es continuarà facilitant l'accés a la plataforma e-biblio, servei de préstec de llibre electrònic (<https://comunitatvalenciana.ebiblio.es/opac>) i es difondrà el seu ús.

Respecte a les persones usuàries externes:

Les persones usuàries que accedisquen a les instal·lacions de les biblioteques hauran d'adoptar les mesures adequades per a protegir la seua salut i evitar contagis, mantenint la corresponent distància de seguretat en qualsevol dels espais d'ús públic de la biblioteca.

Per l'accés a la biblioteca s'haurà de respectar la senyalització (exterior i interior), portar guants i mascareta, i desinfectar-se les mans a l'entrada.

S'haurà d'assegurar que es manté una distància mínima d'1'5 metres els uns dels altres mitjançant senyalística. Així com procurant l'aplicació d'un sistema d'encaminament d'entrada i d'eixida de l'edifici, d'accés al taulell de préstec, consulta, etc.

En la fase 2, el centre estarà obert per oferir el servei de préstec i devolució de materials, consulta, però de moment no es podrà realitzar estudi en sala. Es prioritzarà la petició prèvia via correu electrònic o telèfon, de manera que quan vagen a la biblioteca ja estiguen preparats els préstecs per a la seua recollida. La informació i orientació bibliogràfica es farà preferentment via correu electrònic o telefònica, dades que trobaran en la web de la biblioteca o es facilitaran als cartells informatius al mateix edifici. D'esta manera els materials sol·licitats estaran preparats quan les persones usuàries accedisquen a la biblioteca.

Continua estant limitat l'accés lliure a la col·lecció. El personal del centre serà l'encarregat de manipular els materials.

Els llocs d'informació i de préstec hauran d'estar convenientment separats per tal de facilitar els treballs.

Les activitats presencials (club de lectura, conferències, presentacions) no es realitzaran en esta fase, però es poden continuar oferint via telemàtica.

Mitjançant la pàgina web i les xarxes socials pròpies, els centres informaran puntualment, les persones usuàries de les condicions de la desescalada.

Les següents fases de desescalada s'aniran definint i adaptant segons les condicions marcades per les autoritats sanitàries i les administracions corresponents.